

TÁJÉKOZTATÓ AZ INFORMATIKAI ÉS HÍRKÖZLÉSI MINISZTERIUM ELJÁRÁSÁRÓL A KÖZFELADATOT ELLÁTÓ SZERVEK ÁLTAL BEJEGYZHETŐ .EU VÉGŰ DOMAINEK HITELESÍTÉSE SORÁN

I. A .eu végű domain nevek bejegyzésének jogi háttéréről

Az Európai Parlament és a Tanács 733/2002/EK rendelete meghatározta a .eu végű Internet domain nevek (felső szintű domain, TLD) bevezetésének alapvető feltételeit, amelynek végrehajtásaként a Bizottság 874/2004/EK rendelete rögzítette a részletes szabályokat.

A Bizottság 2004. október 12-én az .eu TLD-vel kapcsolatos nyilvántartói feladatokra az EURid belga szervezetet választotta ki, amely jogosult a domain név bejegyzése iránti kérelmeket fogadó, az Unió számos országában jelenlévő szervezetekkel, az ún. regisztrátorokkal szerződést kötni.

Az említett uniós jogszabályok a nyilvántartót, az EURid-t felhatalmazták arra, hogy meghatározza azokat a műszaki és adminisztratív intézkedéseket, amelyeket a szakaszos bejegyzési időszak helyes, tisztességes és műszakilag megfelelő lebonyolításának garantálása érdekében alkalmazni fog. A szabályzatokat az EURid a Bizottsággal jóváhagyatja, e körben tagállami jogalkotásra nincsen lehetőség.

Maga az EURid azonban az említett részleteket meghatározó átmeneti időszakra vonatkozó szabályzatának 7. oldalán, valamint az I. fejezet 4. szakasz 2. bekezdésében is úgy rendelkezett, hogy a hitelesítés eljárás rendelkezései nem irányadóak a közfeladatot ellátó szerv nevéhez fűződő jogára vonatkozó hitelesítési eljárásra, amelyre "az Európai Bizottság, a kérelmező tagállama és/vagy az illetékes kormányzati hitelesítési pont által meghatározott különös szabályok" is vonatkozhatnak.

A jelen tájékoztató célja, hogy ezen keretek között egyrészt magyar nyelven általános bemutatást adjon a közfeladatot ellátó szervek átmeneti időszakbeli regisztrációjának menetéről, másrészt rögzítse azokat az elveket, amelyeket az Informatikai és Hírközlési Minisztérium Szabályozási Főosztálya mint hitelesítési pont az átmeneti időszak során a hitelesítéssel összefüggésben követni fog.

E tájékoztató mindazonáltal nem azonos az EURid által közzétett részletes eljárási szabályokkal, és nem is tartalmazza azt teljes egészében, így további kérdések felmerülése esetén javasoljuk az EURid szabályzatainak tanulmányozását (<http://www.eurid.eu/en/launch>).

II. A közfeladatot ellátó szervek általi regisztráció általános bemutatása

1. A közfeladatot ellátó szervek kiemelt védelme az .eu domainek körében

A rendeletek bizonyos alanyi kör számára kiemelt védelmet biztosítanak. E körbe tartoznak egyrészt egyes szellemi tulajdonjogok jogosultjai (a rendeletek szóhasználatában ún. „korábbi jogok” jogosultjai), de hasonló védelem terjed ki a közfeladatot ellátó szervek saját nevére, valamint – szűkebb körben – az általuk igazgatott földrajzi terület nevére is (a továbbiakban ez utóbbira egységesen „közfeladatot ellátó szerv nevéhez fűződő jogaként” hivatkozunk).

A közfeladatot ellátó szervek fogalmát a magyar jogban a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény 3. § b) pontja határozza meg.

Az e szerveknek is biztosított kiemelt védelem lényege, hogy az arra jogosultak más kérelmezőket megelőzően is benyújthatják a domain regisztráció iránti kérelmüket, már a 2005. december 7. és 2006. április 7. közötti, ún. „átmeneti időszakban” is.

Az átmeneti időszak lejártát követően, 2006. április 7-étől bárki benyújthat bármilyen domain név iránti igényt, ha egyébként megfelel a személyi feltételeknek (az Európai Közösségen belüli a székhelye vagy lakóhelye, lásd az Európai Parlament és a Tanács 733/2002/EK rendelete 4. cikk (2) bekezdésének b) pontját). Az átmeneti időszakot követően az igény elbírálásának egyetlen alapja az, hogy ki mikor nyújtotta be a kérelmét („érkezési sorrend elve”), tehát a domain név tényleges regisztrációja előtt már nem vizsgálják esetileg a domain névre vonatkozó esetleges jogosultságok fennállását vagy annak hiányát. Ettől függetlenül, ha a már bejegyzett domain nevet spekulatív vagy visszaélészerű módon használják, a domain név bejegyzést visszavonják. Így a közfeladatot ellátó szervek is jogosultak az átmeneti időszakot követően domain név bejegyzését kérni, de esetükben is célszerűbb a domain regisztrációs kérelmeket az átmeneti időszak alatt benyújtani.

2. A regisztráció menete, a kormányzati hitelesítési pont

A közfeladatot ellátó szerv regisztrációs kérelmét az átmeneti időszak alatt is az általános eljárás szerint nyújthatja be, azaz bármely, az EURid által akkreditált regisztrátorhoz (<http://www.eurid.eu/en/registrarInfo/listOfRegistrars.html>). Annak, hogy a kérelmező milyen országbeli székhelyű regisztrátorhoz fordul, csak annyiban van jelentősége, hogy a regisztrátor milyen nyelvű regisztrációs kérelmeket fogad – a már regisztrált domain névvel kapcsolatos esetleges vitarendezési

eljárás nyelvét vagy a benyújtott dokumentumok nyelvét ettől eltérően is meg lehet jelölni magában a kérelemben.

Az átmeneti időszak alatti regisztráció feltétele, hogy a kérelmezők igazolják az átmeneti időszak alatti benyújtást megalapozó jogukat, azaz a szellemi tulajdonjog fennállását vagy a közfeladatot ellátó szerv minőségüket.

Az igazolásokat vagy a szervezet maga, vagy – ha a regisztrátort ezen igazolások kezelésével külön megbízta – a regisztrátor mint a szerv meghatalmazottja nyújtja be postai úton az EURid által kijelölt beolvasó (szkennelő) központba, legkésőbb a regisztrációs kérelem benyújtását követő 40 napon belül. E határidő elmulasztása esetén a regisztrációs kérelem törlődik, és amennyiben az adott domain iránt más is beadott igényt az átmeneti időszak alatt, a soron következő igénylő jogosultságát vizsgálják meg. (A beolvasó központ a PricewaterhouseCoopers egy belgiumi irodája lesz, a pontos cím csak az egyelőre még nem elérhető regisztrációs formanyomtatványon fog szerepelni, amelyet a regisztrátor bocsát majd a kérelmező rendelkezésére.) A hitelesítési pont egy adminisztrációs felületen ellenőrzi a beolvasott, elektronikus formába alakított igazolásokat, és ez alapján dönt az igénylés hitelesítéséről.

Az átmeneti időszak alatti, a közfeladatot ellátó szerv nevéhez fűződő jogának fennállásával kapcsolatos igazolásokat a tagállamok által kijelölt hitelesítési pont (a továbbiakban: „hitelesítő”) vizsgálja, amely a Magyar Köztársaság esetében az Informatikai és Hírközlési Minisztérium.

Az EURid a kérelem beérkezésekor a hitelesítés megtörténteig vagy az iratok beküldésére nyitva álló határidő lejártáig zárolja az érintett domain nevet. Ha az átmeneti időszak alatt több szerv igényli ugyanazt a nevet, közöttük a beérkezési sorrendben elsőt vizsgálja meg elsőként a hitelesítési pont, és a további kérelmezők csak akkor kerülnek sorra, ha az időben előbb lévő kérelmezőt a hitelesítő vagy a nyilvántartó elutasítja.

A hitelesítés megtagadása esetén az EURid nem jegyzi be a kérelmező részére a domain nevet, de mivel a kormányzati hitelesítési pont nem részese a kérelmező és a regisztrátor közötti polgári jogi szerződésnek, ezért közvetlenül az ő döntésével szemben nem lehet semmilyen jogorvoslatot kezdeményezni. Ilyen esetben az EURid ellen kell a kikötött választottbíróági szabályok szerinti eljárást kezdeményezni (alternatív vitarendezés keretében, ún. ADR szabályok szerint, lásd lentebb.)

Ha a közfeladatot ellátó szerv az átmeneti időszak alatt esetleg szellemi tulajdonjog alapján nyújt be regisztrációs kérelmet, a hitelesítési pont nem az Informatikai és Hírközlési Minisztérium lesz, hanem az Eurid által a szellemi tulajdonjogok hitelesítésére vonatkozóan egyébként kijelölt hitelesítő (PricewaterhouseCoopers belgiumi irodája).

3. A regisztráció érvényessége és visszavonása, vitarendezés

A regisztrált domain egy évig érvényes, azzal, hogy a jogosult által a lejárató idő előtt további egy évre meghosszabbítható. A domain csak a jogosult általi átruházás esetén kerülhet harmadik személyhez, kivéve, ha a jogosult a domain érvényességét a lejárató időt megelőzően nem hosszabbította meg.

Ha a jogszerűen bejegyzett domain nevet nyilvánvalóan spekulatív vagy visszaélészerűen használják, kezdeményezni lehet a domain visszavonását választottbírói eljárás keretében. A választottbírói eljárást az EURid-dal kötött szerződés alapján a Cseh Köztársaság Gazdasági Kamarája mellett szervezett Választottbírói eljárás folytatja le, esetenként kijelölt választottbírókkal és saját eljárási szabályzattal.

Ha egy domain név rágalmazó, rasszista vagy közrendbe ütközik, az EURid a bírósági határozatról történt értesítést követően zárhatja, illetve jogerős határozat esetén azt visszavonja. Közrendi kérdésekről lévén szó, e kérdéskörben kizárólag a tagállami bíróságok járhatnak el, erre az ADR eljárás nem terjed ki.

A választottbírói eljárás határozatával szemben fellebbezésnek nincsen helye, azonban a regisztrációs eljárásra egyébként irányadó belga jog rendelkezései szerint szűk körben lehet kérni a választottbírói határozat érvénytelenítését.

III. Tájékoztató a közfeladatot ellátó szerv nevéhez fűződő jog hitelesítésének rendjéről

1. A tájékoztatás célja

Jelen tájékoztató célja, hogy átláthatóvá váljon, az Informatikai és Hírközlési Minisztérium az átmeneti időszak alatt a hitelesítési eljárás során milyen elveket fog követni, ennek keretében kit tekint a közfeladatot ellátó szerv nevéhez fűződő jog alapján regisztrációs kérelem benyújtására jogosult szervnek, és az átmeneti időszak alatt e szervektől milyen igazolásokat vár el a jogosultsága igazolása végett.

E tájékoztató lényegében a rendeletekben, valamint az EURid szabályzataiban foglaltakat felelteti a magyar jogrendszer egyes jogintézményeinek, meghatározva azokat az értelmezési elveket, amelyek mentén a hazai közfeladatot ellátó szervek jogosultságait a gyakorlatban is igazolni lehet.

2. A közfeladatot ellátó szerv nevéhez fűződő jog meghatározása

2.1 A közfeladatot ellátó szerv az átmeneti időszak alatt más személyeket megelőzően érvényesítheti domain név iránti igényét a következő domain nevekre:

a) a szerv saját teljes (hivatalos) neve;

b) a szerv nevéből képzett, általánosan használt rövidítés (betűszó vagy szóösszevonás, a Bizottság 874/2004/EK rendeletének magyar fordításában használt betűszó kifejezést e körben nem lehet csak a magyar nyelvtani értelemben vett betűszavakra leszűkíteni, hiszen ilyen szándék a külföldi szövegváltozatokból sem tűnik ki);

c) helyi önkormányzatok, kistérségi fejlesztési tanácsok és a térségi fejlesztési tanácsok esetén azon földrajzi terület teljes és közismert elnevezése, amelynek igazgatásáért felelnek.

2.2 A nevek átírására, a nevet képező egyes szavak egybe- és különírhatóságának szabályaira a Bizottság 874/2004/EK rendeletének 11. cikke irányadó.

2.3 Nem terjed ki a közfeladatot ellátó szerv nevéhez fűződő jog a szerv nem magyar elnevezésére.

3. A benyújtandó igazolásokra vonatkozó általános szabályok

3.1 A benyújtandó igazolásoknak tartalmazniuk kell

a) a kérelmezőnek a kérelmen feltüntetett jogosulttal való azonosságát (a továbbiakban: „az azonosság igazolása”),

b) meghatározott szervek esetén azt, hogy a szerv milyen közfeladatot lát el (a továbbiakban: „közfeladat ellátásának igazolása”).

3.2 A harmadik személy által kiállított igazolás (nyilvántartásból kivonat, másolat, stb.) eltérő rendelkezés hiányában akkor alkalmas a hitelesítésre, ha az igazolás benyújtásáig az igazolás kiállításától nem telt el több, mint 60 nap.

3.3 Közhiteles nyilvántartásokból készült kivonatok, másolatok esetén az igazolást eredeti vagy közjegyző által hitelesített másolati példányban kell beadni, egyéb iratok esetén elegendő a kérelmet benyújtó képviselő által hitelesített egyszerű másolat. A képviselő az iratot azzal hitelesíti, hogy nyilatkozik a másolatnak az eredeti irattal való megegyezőségéről.

3.4 Ha a kérelem szerinti képviselő (aláíró) személy aláírási jogát a kérelemhez egyébként mellékelte közhiteles nyilvántartásból (vagy más harmadik személytől) származó igazolás nem igazolja, az előírt igazolásokon túl be kell nyújtani

- a) a szerv közhiteles nyilvántartás által igazolt vezetője által aláírt meghatalmazást, vagy
- b) a kiadmányozási jogot rögzítő szervezeti és működési szabályzatot, és az abban foglalt kiadmányozási jogosultságot keletkeztető kinevezésnek, megbízásnak a kiadmányozási jog igazolásához szükséges rendelkezését.

4. Az azonosság igazolása

A kérelmet benyújtó szervnek a következő iratok valamelyikével kell igazolnia a jogosulttal való azonosságát (a szerv nevét, székhelyét, nyilvántartási vagy más azonosítóját, és a kérelmet aláíró vagy az aláírót meghatalmazó személy képviseleti jogát):

4.1 Költségvetési szervek esetén

- a) a Magyar Államkincstár (annak területi igazgatósága) által a törzskönyvi nyilvántartásban szereplő adatokról kiadott igazolás, és
- b) alapító okirat vagy határozat, alapító jogszabály esetén a jogszabály megnevezése.

4.2 Az Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatala által (megyei vagy fővárosi bíróságok útján) vezetett nyilvántartásban szereplő szervek esetén

- a) a szervet bejegyző végzés, valamint a nyilvántartott adatokat módosító azon végzések, amelyek a kérelemben szereplő adatokat alátámasztják, vagy ha illet a nyilvántartó bíróság kiad, a szerv időszerű adatait igazoló kivonat;

b) alapító okirat vagy alapszabály.

4.3 Cégjegyzékben szereplő szerv esetén cégkivonat és létesítő okirat.

4.4 Más szerv útján igazolt közfeladatot ellátó szervek:

a) Helyi önkormányzat a kérelmet a helyi önkormányzat hivatala (polgármesteri hivatal, főpolgármesteri hivatal, megyei önkormányzati hivatal) útján nyújtja be, és a hivatalnak mint költségvetési szervnek az igazolásait csatolja.

b) Költségvetési szervvel (hivatallal) rendelkező, közfeladatot ellátó szervnek minősülő természetes személy (köztársasági elnök, országgyűlési biztos), a kérelmet hivatala útján nyújtja be, és a hivatalnak mint költségvetési szervnek az igazolásait csatolja (így különösen a hivatal vezetőjének személyét kell igazolni, nem a közfeladatot ellátó szervnek minősülő természetes személyt.)

c) Az olyan jogi személyiséggel rendelkező közjogi személyek, amelyek önálló költségvetési szervnek minősülő hivatallal is rendelkeznek (Alkotmánybíróság, Állami Számvevőszék, stb.), a kérelmet hivataluk útján is benyújthatják, a hivatalnak mint költségvetési szervnek az igazolásait csatolva.

A fenti esetekben az igazolástól függetlenül kérelmezőnek nem a hivatal, hanem a fent nevezett helyi önkormányzat, természetes személy, közjogi személy minősül azzal az eltéréssel, hogy a fentiek szerinti természetes személy a tisztségére vonatkozó elnevezés szerinti domain bejegyzésére jogosult.

4.5 Kisebbségi önkormányzat esetén

a) az alakuló ülés jegyzőkönyve és

b) helyi kisebbségi önkormányzat esetén az illetékes település önkormányzata jegyzőjének igazolása a kérelmet aláíró vagy az aláírot meghatalmazó kisebbségi önkormányzati tag mandátumának fennállásáról.

4.6 Bírósági nyilvántartásban nem szereplő köztestület esetén

a) a köztestületet megalapító törvény vonatkozó rendelkezésének hivatkozása és

b) a köztestület alapszabálya.

5. Közfeladat ellátásának igazolása

5.1 Költségvetési szervek, közalapítványok, köztestületek, helyi és kisebbségi önkormányzatok, valamint az Alkotmányban nevesített közfeladatot ellátó szervek esetén a közfeladat ellátását nem kell igazolni.

5.2 Egyéb közfeladatot ellátó szervek esetén a közfeladat ellátásának alapjául szolgáló jogszabályhely hivatkozása, ennek hiányában a közfeladat ellátásának alapjául szolgáló határozat, illetve szerződés teljes tartalma.